

A MAGYAR HONVÉDSÉG ÖLTÖZETI RENDJE ÉS HOSSZÚTÁVÚ FEJLESZTÉSE

Horváth Tibor¹

A modern hadviselés, illetve a katonai szervezetek (kontingensek) megváltozott alkalmazási körülményei a különböző béketámogató műveletekben megköveteli, hogy a feladatot végrehajtó katona a kor legmagasabb műszaki színvonalán álló ruházati szakanyagokkal és felszerelésekkel legyen ellátva. Mert csak a jól képzett és célirányosan felszerelt katona képes feladatának eredményes teljesítésére.

Természetesen a Magyar Honvédség számára e követelményeknek való megfelelés létérdeke. Ezért az MH Ruházati Szolgálatfőnökség elkészítette a Magyar Honvédség új öltözeti rendjéről és a hosszú távú (10 éves) ruházati fejlesztésről szóló koncepcióját, melyet a Honvédelmi Minisztérium részére beterveztett.

A koncepció magában foglalja az öltözeti rendszer átalakítását és egységesítését (kimenő öltözet megszüntetése, ünnepi és az estélyi öltözet bevezetése, ez utóbbi csak a nem fegyveres külszolgálatot teljesítő hivatásos állomány megengedett öltözete), a személyi állomány ruházati ellátásának korszerűsítését, a katona egyéni ruházatának és felszerelésének modernizációját.

A miniszter úr a HM Kollégium javaslata alapján az előterjesztést elfogadta, így a felvázolt programok megvalósításának eredményeképpen a magyar katona olyan korszerű, tartós, funkcionálisan megfelelő hadiöltözetekkel fog rendelkezni, amely viselőjének magas komfortérzetet biztosít, és egyben védelmet nyújt az egyszerűbb mechanikai sérülések és az időjárás viszontagságai ellen, ezáltal elősegítve a kapott feladat sikeres teljesítését. Az alapfelszerelés kényelmi öltözetei (köznapi-, ünnepi-, társasági-, estélyi- és sportöltözet) lehetővé teszik a katona számára a katonásan elegáns megjelenést a különböző állami, társadalmi, katonai, családi és sportrendezvényeken.

¹ Horváth Tibor ezredes, MH ÖLTP, MH Ruházati szolgálatfőnöke.

A magyar katonai egyenruházat – a hadviselésre vonatkozó nemzetközi egyezményekben megfogalmazott követelményeknek megfelelően – kifejezi a Magyar Honvédséghez való tartozást, továbbá fegyveres konfliktusban (háborúban) és békeidőben megfelel a haderőnemi, fegyvernemi sajátosságoknak, valamint a vele szemben támasztott igénybevételi elvárásoknak, egyben megjeleníti haladó nemzeti hagyományainkat.

I. A katonai öltözetek jelenlegi viselési rendje

A magyar katonai egyenruházat viselésének rendjét, az ez idő szerint érvényben lévő, a **Magyar Honvédség Öltözködési Szabályzatának** kiadásáról szóló, a 21/2001. (VIII. 31.) HM rendelettel módosított, 19/1998. (XII. 16.) HM rendelet melléklete részletesen szabályozza.

A katonai öltözetek, viselésük szerint jelenleg, az alábbiak szerint csoportosíthatóak:

- *Hadi- (gyakorló-) öltözetek*
- *Köznapi öltözetek*
- *Kimenő öltözetek*
- *Társasági öltözetek*
- *Ünnepi öltözetek*
- *Díszelgő öltözetek*
- *Sportöltözetek*

Valamennyi öltözet típus tekintetében kialakításra kerültek a téli, nyári és átmeneti időszaknak megfelelő változatok is.

**A cikk tartalmazza az egyes öltözetek alapanyagának, külké-
pének leírását, viselésének alapvető szabályait, illetve a viselői kört az alábbiak szerint:**

Hadi- (gyakorló-) öltözetek

A hadi- (gyakorló-) öltözet a Honvédség tényleges katona (hivatásos, szerződéses tiszt és tiszthelyettes, tisztes rendfokozattal rendelkező, illetve rendfokozat nélküli szerződéses, önkéntes tartalékos és hallgatói)

állományának alapruházata minősített időszakban és békeidőben egyaránt.

Köznapi öltözetek

A köznapi öltözet a hivatásos, valamint a szerződéses tiszti és tiszt-helyettesi állomány, továbbá a hallgatók ruházata a szolgálati tevékenységük ellátása során.

Kimenő öltözetek

A kimenő öltözetet a hadköteles és a szerződéses tisztes rendfokozattal rendelkező állomány viseli, ünnepi és katonai rendezvényeken, illetve ha a laktanyát elhagyja.

Társasági öltözetek

A társasági öltözet a hivatásos, valamint a szerződéses tiszti és tiszt-helyettesi állomány alkalmi ruházata nemzeti és állami ünnepeken, kiemelkedő társadalmi és katonai rendezvényeken, jelentősebb családi eseményeken (házasságkötés, keresztlő, temetés, stb.).

Ünnepi öltözetek

A hallgatói állomány ruházata nemzeti és állami ünnepeken, kiemelkedő társadalmi és katonai rendezvényeken, családi eseményeken (házasságkötés, keresztlő, temetés, stb.).

Díszelgő öltözetek

A díszelgő öltözet az *MH 32. Budapest Őr- és Díszezred* díszzászlóalj, valamint a *katonazenekarok* állományának ruházata nemzeti és állami ünnepeken, kiemelkedő társadalmi és katonai rendezvényeken.

Sportöltözet

A sportöltözet a Honvédség teljes katona állományának ruházata sportfoglalkozások és szabadidős tevékenység alkalmával.

II. A MH öltözeti rendszer átalakítása közép és hosszútávon

Az önkéntes (hivatásos) hadseregre való áttérés, valamint a védelmi felülvizsgálattal kapcsolatos kormánydöntés feladatrendszerét szem

előtt tartva, a Magyar Honvédség személyi állománya egységes öltözeti képeznek, az egyes katonai és társadalmi rendezvényeken való korrekt megjelenésének megteremtése érdekében, a jelenlegi öltözeti rendszer átalakítása a következők szerint valósul meg:

1. A katonai öltözetek csoportosítása viselésük szerint

- *Hadi- (gyakorló-) öltözetek*
- *Köznapi öltözetek*
- *Társasági öltözetek*
- *Ünnepi öltözetek*
- *Estélyi öltözetek*
- *Díszelgő öltözetek*
- *Sportöltözetek*

Hadi- (gyakorló-) öltözetek

A hadi- (gyakorló-) öltözet a Honvédség tényleges katona állományának alapruházata minősített időszakban (háborúban) és békeidőben egyaránt. Hadi- (gyakorló-) öltözetet visel a hivatásos, a szerződéses tiszt és tiszthelyettes állomány, továbbá a hallgató meghatározott alkalmakkor (béketámogató műveletek, gyakorlatok és egyéb kiképzési feladatok során). A tisztési rendfokozattal rendelkező, illetve rendfokozat nélküli szerződéses katona a szolgálati idejében, a próbaidős szerződéses állomány a próbaidő alatt, a hadköteles katona a *szolgálati idejében (amennyiben a polgári ruházatát nem viseli, akkor kilépőn, kimaradáson, eltávozáson, szabadságon is)* állandó jelleggel hadi- (gyakorló-) öltözetet visel. **Egyidejűleg a kimenő öltözet megszűnik!**

A hadi- (gyakorló-) ruházat általános, ejtőernyős (felderítő), repülő-szerelő (repülőműszaki) és repülőhajózó öltözetekre tagozódik. A légielő állománya a hadi- (gyakorló-) öltözetén kék alapra hímzett névfeliratot, államjelzőt és parolit visel.

Általános hadi- (gyakorló-) öltözetet visel a *harckocsizó* és a *hadi-hajós* állomány, azonban a gyakorló sapka helyett a fegyvernemének megfelelően *fekete barett sapkát* hord. Az *ejtőernyős* és a *felderítő* kato-

na a *speciális ejtőernyős* hadi- (gyakorló-) öltözetéhez *zöld baret* sapkát hord.

A Magyar Honvédségben a hadi- (gyakorló-) öltözet a honvédtől a tábornokig – katona és katonanő között nincs ruházati megkülönböztetés – (az előzőekben rögzítettek kivételével) egységes, csak rendfokozati jelzésében tér el.

Köznapi öltözetek

A köznapi öltözet a hivatásos, a szerződéses tiszti és tiszthelyettesi, továbbá a hallgatók ruházata szolgálati tevékenységük ellátása során. A köznapi ruházat *általános, légierős és hadihajós* öltözetekre tagolódik.

Társasági öltözetek

A társasági öltözet a hivatásos, valamint a szerződéses tiszti és tiszthelyettesi állomány alkalmi ruházata nemzeti és állami ünnepeken, kiemelkedő társadalmi és katonai rendezvényeken, jelentősebb családi eseményeken (házasságkötés, keresztelő, temetés, stb.). A társasági ruházat *általános, légierős és hadihajós* öltözetekre tagolódik. A jelenlegi öltözeti rendhez képest változatlan.

Ünnepi öltözetek

Az ünnepi öltözet a *hallgatók ruházata* nemzeti és állami ünnepeken, kiemelkedő társadalmi és ünnepélyes katonai rendezvényeken, családi eseményeken (házasságkötés, keresztelő, temetés, stb.). Az öltözet megegyezik a köznapi öltözettel, de a köznapi ing helyett fehér társasági inget kell viselni hímzett társasági (fehér alapra hímzett) rendfokozati jelzéssel.

Ünnepi öltözetet visel, továbbá a hivatásos, a szerződéses tiszt, tiszthelyettes és a hallgató állomány laktanyán belüli ünnepi állománygyűlések, rendezvények, külföldi katonai delegációk fogadása, baráti és nyugdíjas találkozók, valamint kulturális események alkalmával. Az ünnepi ruházat *általános, légierős és hadihajós* öltözetekre tagolódik. Az öltözet megegyezik a köznapi öltözettel, de a köznapi ing helyett fehér társasági inget kell viselni hímzett köznapi (barna, kék alapra hímzett) rendfokozati jelzéssel.

Estélyi öltözetek

Az estélyi öltözet alapvetően a *külszolgálatot teljesítő* hivatásos, valamint a szerződéses tiszti és tiszthelyettesi állomány alkalmi, megengedett ruházata estélyek, bálók, fogadások alkalmával. Az estélyi ruházat *általános, légierős és hadihajós* öltözetekre tagolódik. Az öltözet megegyezik a társasági öltözettel, de a fehér társasági ing helyett, szmoking inget, a társasági nyakkendő helyett fekete csokornyakkendőt kell viselni.

Díszelgő öltözetek

A díszelgő öltözet az **MH 32. Budapest Őr- és Díszezred díszzászlóalj**, valamint a **katonazenekarok** állományának ruházata nemzeti és állami ünnepeken, kiemelkedő társadalmi és katonai rendezvényeken. A katonazenekarok díszruházata *általános és légierős* öltözetekre tagolódik. A jelenlegi öltözeti renchez képest változatlan.

Sportöltözet

A sportöltözet a Honvédség teljes katona állományának ruházata sportversenyek, sportrendezvények, sportfoglalkozások és szabadidős tevékenység alkalmával.

2. Az öltözeti rendszer egységesítése

Az új öltözeti rendszerben a viselt rendfokozati jelzések, kitüntetések, jelvények és jelzések az alábbiak szerint kerülnek egységesítésre:

- **Paroli rendfokozati jelzést** kell viselni a 90 és 2000 M gyakorló-, a 2003 M sivatagi gyakorló-, a köznapi- (*a váll-lap a három gombos köznapi zubbonyon 2007-ig viselhető*), a társasági- és a díszzubbonyon, valamint a 90 M téli gyakorlókabáton.
- **Hímzett tépőzáras paroli rendfokozati jelzést** kell viselni az esővédő zubbonyon, a 90 M nyári és téli gyakorlósapkán, valamint a 2003 M sivatagi kabáton és a polárpulóveren, továbbá a 2003 M repülőhajózó overallon.
- **Hímzett rendfokozati jelzést** kell viselni a köznapi és a társasági ingen, az *ingblúzon*, a pulóveren, *a női mellényen, a 3/4-es és 4/4-es ballonkabáton, valamint az esőkabáton.*

- A **kitüntetések** a köznapi és a társasági zubbnyon csak szalagsávon viselhetőek.
- A **honvédelmi miniszter által alapított díjak bármelyikével elismert katona jogosult az erre utaló miniatűr jelvényt kitűzni.** A miniatűr jelvény a köznapi és a társasági zubbnyon fazon részén, a baloldali kihajtó szélétől 1 cm-re feltűzve viselendő.
- A **köznapi és társasági zubbnyon a hazai** végzettséget tanúsító képzettségi jelvényt a **jobb zsebtakaró alatt a zsebközépre helyezve**, az 1995. után megszerzett, oklevéllel igazolt, **külföldi** katonai végzettséget tanúsító – az önkényuralmi jelképek használatáról szóló 1993. évi VI. törvény előírásaiba nem ütköző – jelvényt a **bal zsebtakaró alatt a zsebközépre helyezve** kell viselni. A végzettséget tanúsító képzettségi jelvények közül csak egy, a legmagasabb végzettséget tanúsító viselhető.
- A köznapi és társasági zubbnyon **balkarján** kell viselni a tényleges **szolgálat hely szerinti** katonai szervezet csapatkarjelzését, a **jobb-karon** – megengedetteként – a korábbi szolgálati helyek közül **ki-választott** katonai szervezet csapatkarjelzése viselhető.
- A **tényleges katona állomány tagja**, ha beosztásában a rendszerezett haditechnikai eszközt kezeli (vezeti, stb.) és az osztályba sorolás követelményeinek eleget tett, **osztályos kezelői fokozatot jelző jelvényt visel az alábbiak szerint:**
 - A repülő hivatásos állományú a társasági-, ünnepi- és köznapi öltözeten a bal zsebtakaró tűzésén;
 - A szárazföldi osztályos kezelői fokozatot jelző jelvényt a társasági-, ünnepi- és köznapi öltözet bal zsebében – a gyakorlóöltözet bal zseb belső gombján – a zsebtakaró alá gombolva;
 - Az ejtőernyős osztályos kezelői fokozatot jelző jelvényt a társasági-, ünnepi- és köznapi öltözet bal zsebében, a zsebtakaró alá a zsebre tűzve.

A tisztesi rendfokozattal rendelkező, illetve rendfokozat nélküli szerződéses állomány részére a köznapi (ünnepi) öltözet nem kerül rendszeresítésre, így a köznapi-, ünnepi- és társasági öltözetben levezetésre kerülő katonai és társadalmi rendezvényeken, eseményeken a szerződéses állomány csak hadi- (gyakorló-) ruházatban tud megjelenni.

Az öltözetek hordmód változatait a Magyar Honvédség Öltözködési Szabályzatának kiadásáról szóló új HM rendelet tervezet melléklete „**A Magyar Honvédség Öltözködési Szabályzata**” részletesen tartalmazni fogja.

3. A személyi állomány ruházati ellátásának korszerűsítése

A hivatásos katona tervezett ruházati ellátása

Avatásakor, illetve állományba vételekor a hivatásos (a tiszti és tiszthelyettesi állomány tagja) katona ruházati alapfelszereléssel kerül ellátásra, amely magában foglalja a hadi- (gyakorló-), köznapi-, ünnepi-, társasági-, estélyi és sportöltözetét.

A hivatásos katona ezt követően éves ruházati utánpótlási illetményre jogosult, melyet az **MH Katonai Ruházati Bolthálózat** boltjaiban használhat fel a számára szükséges ruházati cikkek megvásárlására.

A hivatásos katona számára – hadiruházata jó minőségének fenntartása érdekében – lehetőség nyílik egyes hadiruházati cikkek katonai szervezetnél történő térítésmentes cseréjére, jelöléses tisztítására, az alábbiak szerint:

Csapattagozatban (dandárig bezárólag):

- térítésmentesen *cserélhető* évente a 90 M gyakorlózubbony, a 90 M gyakorlónadrág és a 90 M kabát. Az állomány által leadott 90 M gyakorlóöltöny és kabát a **Kiképző Központban** alapkiképzésre kerülő szerződéses állomány ellátására kerül felhasználásra,
- *egyéni jelöléses tisztításra leadható* igény szerint a 90 M nyári gyakorlósapka, a 90 M téli gyakorlósapka, a 90 M kabát, a 90 M gyakorlózubbony, a 90 M gyakorlónadrág, a 2000 M gyakorlózubbony, a 2000 M gyakorlónadrág, a gyakorlópóló, a téli ing és téli alsó, a kötött kesztyű.
- *vegytisztításra leadható* a köznapi zubbony, a köznapi pantalló, a társasági zubbony, a társasági pantalló, a posztóköpeny, a 3/4-es és 4/4-es ballonkabát. Az állomány a szolgáltatást az éves ruházati utánpótlási illetménye terhére veheti igénybe.

Honvédelmi Minisztériumban, Haderónemi Parancsnokságokon:

Az egyéni jelöléses tisztítási, valamint a vegytisztítási szolgáltatást, igény szerint, az éves ruházati utánpótlási illetménye terhére vehető igénybe.

A tényleges katonaállomány részére javasolt – előzőekben részletezett – lehetőség biztosításának fedezete az **MH Ruházati Szolgálatfőnökség** részére kiadott éves működési költségvetésben rendelkezésre áll.

A **NATO beosztást betöltő hivatásos állomány** a beosztását az egyéni ruházati alapfelszerelésében tölti be, a számára szükséges hadiruházat kiegészítő felszerelést, illetve a csapattagozati szolgáltatást a **HM Protokoll és Nemzetközi Rendezvényszervező Igazgatóság** biztosítja.

Az **ENSZ, illetve NATO által vezetett** béketámogató műveletekben résztvevő magyar **katonai kontingensek** személyi állománya az **MH központi ruházati készletéből** kerül felszerelésre és ellátásra, a szükséges speciális ruházati szakanyaggal és speciális felszereléssel.

A szerződéses katona ruházati ellátása

A tisztési rendfokozattal rendelkező, illetve rendfokozat nélküli szerződéses katona ruházati alapfelszerelése magában foglalja a **hadi- (gyakorló-) és sportöltözetet**.

Az állománykategória ruházati ellátása a próbaidő, valamint a teljes szerződési időszak alatt a természeti ellátás rendszerében valósul meg.

A béketámogató műveletekben résztvevő tisztési rendfokozattal rendelkező, illetve rendfokozat nélküli szerződéses katona ruházati ellátása **megegyezik** a hivatásos állomány ellátási rendjével.

Önkéntes tartalékos katona ruházati ellátása

Az önkéntes tartalékos állomány részére az alapkiképzés időszakában a ruházati alapfelszerelés hadi- (gyakorló-) öltözeti részének kiadására kerül sor, melyet a rendelkezésre állás időszakában az állományilletékes katonai szervezet névre szólóan raktároz. A behívás időszakában az állománykategória ruházati ellátása a természetbeni ellátás rendszerében valósul meg.

4. A katona egyéni ruházatának és felszerelésének modernizációja

A 90 M hadi- (gyakorló-) ruházati és felszerelési cikkek bevezetése az alábbi koncepció szerint kerül végrehajtásra:

1. *Alapanyagváltási program*
2. *90 M hadi- (gyakorló-) ruházati program*
3. *Sivatagi és trópusi hadiruházati program*
4. *Bakancs program*
5. *Új málfelszerelés és komfortosított rohamsisak program*
6. *Tábori pihentetési felszerelés program*
7. *Repülőhajózó hadiruházati program*

Alapanyagváltási program

A HM HVKF, a 2003. április 29-én megtartott ruházati bemutaton, feladatot szabott az **MH Ruházati Szolgálatfőnökség** részére, hogy tegyen javaslatot a hadiruházat alapanyagául szolgáló 100 %-os pamut alapanyag, pamut-műszál keverékű szövettel történő kiváltására.

A szakág és a **Pannon-Flax Győri Lenszövő Rt.** által közösen ki-mintázott korszerű *kevertszálás (NYCO)* magyar mintázatú általános és sivatagi tereptarka szövet alap és nyári változata elkészült. A sivatagi alapanyag tulajdonságaiban megfelel az Irakban szolgálatot teljesítő **MH Szállítózászlóalj** állománya részére biztosított eredeti amerikai mintázatú szövettel.

A minősített időszakos igények kielégítése érdekében a **TIG Tartalékgazdálkodási Közhasznú Társaság** jelenleg hozzávetőlegesen 300 000 folyóméter – a 90 M hadiruházat alapanyagául szolgáló – tereptarka 100 %-os pamutszövetet tárol. A TIG készlet kivásárlása 2004-2005-ben megtörténhet. *2006-tól már csak az új NYCO alapanyag beszerzésével számolhatunk.*

90 M hadi- (gyakorló-) ruházati program

A program magában foglalja a Magyar Honvédség ruházati készletének maximális készletmutató szerinti szintre való feltöltését.

Mivel az MH tényleges állománya 2003. január 1. óta rendelkezik egy rend hadiöltözettel, be kell szerezni a katona teljes hadiruházati alapfelszereléséhez szükséges **2. és 3. rend 90 M gyakorlóöltönyt**, valamint a **2. rend 2000 M nyári gyakorlóöltönyt**.

Továbbá, a NATO részére felajánlott katonai szervezetek kivételével, **valamennyi katonai szervezet raktári készletét** fel kell tölteni **a maximális készletmutató szerint**.

Sivatagi és trópusi hadiruházati program

A Magyar Honvédség egyes elemeinek extrém időjárás körülmények közötti alkalmazhatóvá tétele érdekében, a program magában foglalja 1000 fő részére speciális sivatagi és trópusi központi tartalék ruházati készlet megalakítását.

Bakancs program

A **2003. április 29-én** megtartott ruházati bemutaton a **HM HVKF által meghatározottak** szem előtt tartásával, a bakancs korszerűsítési koncepció megvalósítása érdekében, a személyi állomány részére – a kötelező csapatpróbát követően – egy **professzionális** (High tech) **általános és egy nyári bakancs** kerül rendszerítésre.

A csúcstechnológiának számító gyorsfűzős bakancsok ergonómiaiilag pontosan illeszkednek a lábra, stabilan tartják a bokát, hajlékony talpukkal csúszásmentes, gördülő járást biztosítanak, a lépéssel együtt járó rázkódást elnyelik, súlyuk mindössze egy kilogramm. Az alkalmazott speciális négyrétegű **GORE-TEX** bélésnek köszönhetően a láb nyirkosságát a bakancsbőr pórusain keresztül elvezetik, de a külső nedvességet nem engedi át, ezáltal a láb mindig szárazon marad, illetve tud szellőzni.

A program végrehajtása során prioritást élveznek a NATO részére felajánlott katonai szervezetek és azok anyaalakulatai.

Új málhafelszerelés és komfortosított rohamsisak program

A program végrehajtása alapvetően a NATO részére felajánlott katonai szervezetek és azok anyaalakulatai, a nemzetközi béketámogató műveletekben résztvevő kontingensek teljes körű, valamint a kiképző központok és a tanintézetek részleges ellátására koncentrálódik.

A tábori pihentetés felszereléseinek korszerűsítése

A katona egyéni ruházati felszerelésének modernizációja keretében kell végrehajtani a tábori pihentetés cikkeinek korszerűbbé tételét. A *személyi sátor – egyben figyelőként is használható – a hálózsák és ön-felfújódó matrac* a kor követelményeinek megfelelő színvonalon áll.

Csapatpróba keretében jelenleg az **MH Szállítózászlóalj**, valamint a NATO részére felajánlott **Mélységi Felderítő Század (NRF)** került ellátásra e tábori pihentetési eszközökkel.

Repülőhajózó hadiruházati program

A **Vezérkari Főnöki Tanács** 2001. január 31-i kihelyezett, soron kívüli ülésén meghozott döntése értelmében az **MH Ruházati Szolgálat-főnökség** együttműködve az **MH Légierő Parancsnokság** és a **HM Költségvetési és Munkabiztonsági Ellenőrzési Hivatal Munkabiztonsági Igazgatóság (HM KMEH MBI)** szakállományával 2002-ben kifejlesztette az új típusú repülőhajózó hadiöltözet prototípusát.

A kimintázott **NOMEX-Comfort** alapanyag hosszú élettartamú, stabil hővédelmet biztosít, könnyen tisztítható, színtartó, nem ég, nem olvad, nem csöpög (önkioltó), 380°C felett szenesedik, nem generál mérgező gázokat és füstöt, vegyszerekkel szemben ellenálló, könnyű súlya ellenére kiváló szövettani tulajdonságokkal rendelkezik.

Az új öltözeti rendszer alapanyagából és formai kialakításából adódóan biztosítja a *hajózó számára* a fokozott tűz- és hőhatás elleni védelmet, a túlélés esélyét, a legmagasabb fokú komfortérzetet (a bőrről a párát a külső rétegek irányába elvezeti, közvetlenül a bőr felületén viselhető, nincs irritáló hatása, száradása gyorsütemű).

A HM HVKF, a 2003. január 29-én az MH 59. Szentgyörgyi Dezső Repülőbázison megtartott ruházati bemutatón, elfogadta a NOMEX alapanyagú repülőhajózó hadiruházatot, egyben feladatot szabott 25 fő bevonásával végrehajtandó csapatpróba tesztlésre.

Az új sport- és szabadidő-ruházat bevezetése

A hadköteles állomány részére az 1970-es évek közepén rendszeresített és jelenleg is használt sportöltözet (kék melegítő öltöny, kék sportnadrág, piros szegélyes trikó) kivételében, alapanyagában *nem felel meg* a mai kor követelményeinek.

Ezért a tényleges katonaállomány részére egységes, magas komfort-fokozatú, a fokozott igénybevételeknek megfelelő, a Magyar Honvédséghez való tartozást kifejező jelképpel (LOGO) ellátott, *kiváló minőségű* sport- és szabadidő-ruházat rendszeresítésére kerül sor.

Új köznapi öltözettel való ellátás

A HM vezető állománya az 1999. november 25-i ülésén az **MH KT** javaslata alapján elfogadta a hivatásos állomány új köznapi öltözetét.

Az új típusú köznapi öltönnel jelenleg mintegy 3000 fő rendelkezik. 2001 óta ezen öltözet került kiadásra az avatott állomány részére.

Estélyi öltözet bevezetése

A **HM HVKF**, a 2003. április 29-én megtartott ruházati bemutaton, feladatot szabott az **MH Ruházati Szolgálatfőnökség** részére, hogy tegyen javaslatot egy költségtakarékosan bevezethető estélyi öltözetre.

A hivatásos állomány új estélyi öltözetének kialakítását a jelenlegi társasági öltözet *szmokinginggel és fekete csokornyakkendővel* való kiegészítésével került jóváhagyásra.

Az 1990-es évek kezdetétől a Magyar Honvédség felső vezetése részéről töretlen az igény a katona egyéni ruházatának és felszerelésének korszerűsítésére.

A katona egyéni felszerelésének modernizációjával kapcsolatban felvázolt programok megvalósításának következményeképpen, a magyar katona olyan korszerű, tartós, funkcionálisan megfelelő *hadiöltözettel* fog rendelkezni, amely viselőjének magas komfortérzet biztosít, és egyben védelmet nyújt az egyszerűbb mechanikai sérülések és az időjárás viszonyosságai ellen, ezáltal elősegíti a kapott feladat eredményes teljesítését. Az alapfelszerelés *kényelmi öltözetei (köznapi-, ünnepi-, társasági-, estélyi- és sportöltözet) lehetővé teszik a katona számára, a katonás elegáns megjelenést* a különböző társadalmi, katonai és családi rendezvényeken.

A ruházati ellátás korszerűsítésével a személyi állomány élet- és munkakörülményeinek javítása, ezáltal a fluktuáció minimalizálása megvalósítható.

A katona egyéni ruházatának és felszerelésének modernizációjával kapcsolatos stratégia csak akkor teljesíthető, illetve valósítható meg, ha az éves logisztikai költségvetésekben a szükséges forrásigény – 20 milliárd Ft – a Nemzeti fejlesztési program keretében realizálásra kerül.



Köznapi tiszti öltözet



Estélyi öltözet



Sivatagi öltözet



Sivatagi öltözet



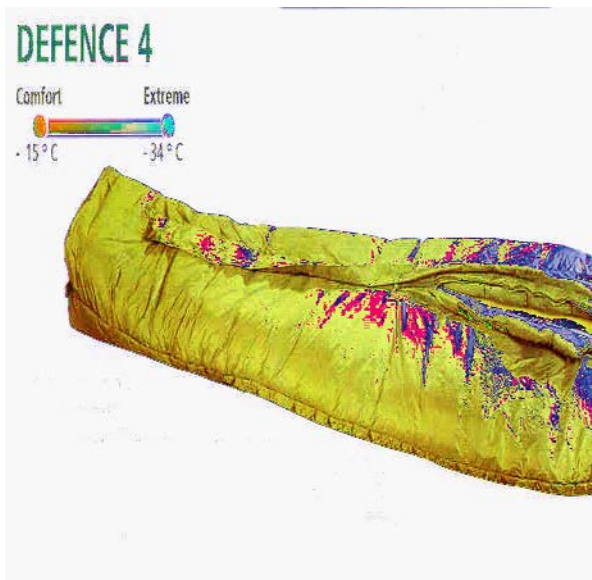
Nyári bakancs



Megfigyelősátor



Hálósák nyári



Hálósák téli